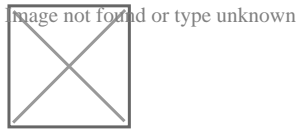

«Προσωπικό και κοινωνικό μας καθήκον είναι να φέρουμε και να εγκαταστήσουμε επί γης την Ουράνια Βασιλεία» (Μητροπολίτης Ατλάντας Αλέξιος)

[/ Πεμπτουσία](#)

Άλλη μία χρονιά που συν Θεώ αξιωνόμαστε να εορτάσουμε τις άγιες μέρες των Χριστουγέννων και η τύρβη των περισσοτέρων ανθρώπων επικεντρώνεται στο υλικό, το φανταχτερό, το φανφαρόνικο, το εφήμερο. Προετοιμασίες επί προετοιμασιών: λίστα για ψώνια, λίστα για δώρα, λίστα για αποστολή εορτίων καρτών, ενδελεχής προετοιμασία για τα τραπέζια που θα κάνουμε ή στα οποία θα παραβρεθούμε και η φασαρία καλά κρατεί.

Για πολλούς «θρησκευόμενους» Χριστούγεννα σημαίνουν όλα τα παραπάνω συν τον προσήκοντα εκκλησιασμό. Πολύς ντόρος για το τίποτα, και στις 26 Δεκέμβρη καταλήγουμε να ευχόμαστε βαριεστημένα προς αλλήλους το «και του χρόνου», εξαντλημένοι από την ανώφελη φασαρία. Τόση προετοιμασία, τόση προσπάθεια και το «ἐπί γῆς εἰρήνη καὶ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» που φάνταζε γραμμένο πάνω σε πολύχρωμες κορδέλες γύρω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο πήγε περίπατο...

Πόσο δύσκολο είναι αλήθεια για την ανθρώπινη ύπαρξη να συλλάβει το μέγεθος της Θείας φιλανθρωπίας, μέσα από το θαύμα της Ενανθρώπησης του Μονογενούς Υιού του Θεού. Στην Πατερική Γραμματεία της Εκκλησίας μας, η Κατά Σάρκα Γέννηση του Ανάρχου Υιού του Πατρός υπογραμμίζεται και εκθειάζεται όχι μόνο στη θεολογική, αλλά και στην ιστορική της διάσταση. Όπως στην Παλαιά Διαθήκη ο Θεός των Εβραίων ήταν «Ὁ ὼν» έναντι όλων των ψευδοθεών της Μεσοποταμίας και Αιγύπτου, λόγω των κάθετων και καταλυτικών επεμβάσεών του στην ανθρώπινη ιστορία, ἐστί και τώρα, *«ἄσαρκος γὰρ ὢν, ἐσαρκώθη ἐκῶν· καὶ γέγονεν ὁ ὼν ὁ οὐκ ἦν δι' ἡμᾶς· καὶ μὴ ἐκστὰς τῆς φύσεως, μετέσχε τοῦ ἡμετέρου φυράματος. Διπλοῦς ἐτέχθη, Χριστὸς τὸν ἄνω, κόσμον θέλων ἀναπληρῶσαι.»*.

Ενώ δηλαδή οι αρχαίοι λαοί της Φοινίκης, Βαβυλώνας, Αιγύπτου και της Ασσυρίας κόμπαζαν για τα μυθολογικά κατορθώματα του Βάαλ, του Ρα και της Ασάρτης που νικούσαν δράκους και θεριά στη μυθολογική σφαίρα, ο Κύριος και Θεός των Εβραίων παρενέβαινε για να τους σώσει από το Φαρώ και να τους περάσει μέσα από την έρημο, παρέχοντας φαγητό και νερό στο λαό του ημερησίως. Ενώ οι Αρχαίοι Έλληνες φιλτράριζαν μέσα από τη φιλοσοφική τους σκέψη το θείο ξανά και ξανά, προσπαθώντας να το αποκόψουν από τον χοντροκομμένο μύθο και να το εξευγενίσουν, για τους Ισραηλίτες αρκούσε μόνο η φράση «Ὁ Θεός ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν». Πράγματι για ένα Θεό που δεν λογαριάζει τίποτα και επεμβαίνει κάθετα στην ιστορία από αγάπη για το λαό Του δεν χρειάζονται ούτε περίτεχνοι μύθοι,

ούτε φλύαρες φιλοσοφίες, μόνο η σιγουριά: «ὁ Θεός ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν ὁ ποιῶν αἰεί μεθ' ἡμῶν κατὰ τήν σήν ἐπιείκειαν».

Υπό το πρίσμα αυτής της κοσμοιστορικής και κοσμοσωτηρίου δυναμικής βλέπει και ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς το θαύμα της Γεννήσεως του Χριστού, όταν σημειώνει πως τίποτα σημαντικότερο δεν υπήρξε ή θα υπάρξει στο γίνεσθαι της ανθρώπινης ιστορίας. Επομένως με την επίγνωση της κατά το θειότερον αλλοίωσης της Κτίσεως, μετά την Ενανθρώπηση του Σωτήρος, αλλά και με τη βαθιά συνειδητοποίηση του πεπερασμένου της υπάρξεως μας, στεκόμαστε με δέος εμπρός στο μέγα αυτό μυστήριο και χωρίς την παραμικρή ματαιοπονία να κατανοήσουμε το ακατανόητο προστρέχουμε σε δοξολογία ,μιμούμενοι τους αγγέλους. Όπως εκείνοι που ήταν και είναι άμεσοι λειτουργοί της Θείας Οικονομίας μη μπορώντας να κατανοήσουν το πως «ὁ ἀχώρητος παντί ἐχωρήθη ἐν γαστρὶ», και εξιστάμενοι ξέσπασαν σε δοξολογία, έτσι και εμείς καλούμαστε να προσκυνήσουμε ευλαβώς, την άκρα συγκατάβαση του Παλαιού των ημερών, ο οποίος πήρε μορφή δούλου και έγινε ένας από εμάς.

Μολονότι το ύψος είναι δυσανάβατο για τον ανθρώπινο νού, η ελπίδα και η διαβεβαίωση δια των Κυριακών λόγων είναι καταλυτική: «Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν.» Εκεί που διαψεύδεται η αυθάδης ανθρώπινη αυταρέσκεια και αλλαζονεία, έρχεται η Θεία Χάρη και κάνει το αδύνατο δυνατό. Μέσα από το Λειτουργικό χρόνο της Λατρευτικής Πράξης της Εκκλησίας μας, τα πάντα βιώνονται σε χρόνο ενεστώτα. Το σήμερα γίνεται χθες και το τότε γίνεται τώρα, δίνοντας την ευκαιρία σε όλους εμάς τους πεπερασμένους να γίνουμε από μελετητές ενός ιστορικού γεγονότος, αυτόπτες και αυτήκοοι μάρτυρες του μεγίστου αυτού γεγονότος από Κτίσεως Κόσμου. Με άλλα λόγια, το κλειδί δεν βρίσκεται στην κατανόηση του Μυστηρίου, αλλά στη μετοχή σε αυτό. Μόνο με την κατά πάντα μετοχή σε αυτό η δοξολογία «δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» παύει να είναι επιγραφή πάνω σε φανταχτερή κορδέλα και γίνεται αυτό που αρχικά ήταν, το χαρμόσυνο μήνυμα που όλη η Κτίση ορατή και άορατη ανέπεμψε προς το Δημιουργό Της.

Το Μυστήριο Μέγα, η ψυχή του ανθρώπου όμως μικρή. Έχουν περάσει πάνω από δύο χιλιάδες χρόνια και το δώρο της ειρήνης, αυτό για το οποίο άνοιξαν οι ουρανοί για να δοθεί άμεσα από το Θεό στους ανθρώπους είναι ακόμα ζητούμενο. Θα ήταν κοινότυπο, έως και αστείο να αρκεστούμε εδώ σε ένα ευχολόγιο για την παγκόσμια ειρήνη. Αντί αυτού, είναι ίσως χρησιμότερο να τολμήσουμε μια πιο δεισδυτική παρατήρηση, που αναπόφευκτα θα καταλήξει στο συμπέρασμα της δικής μας αποτυχίας.

Αν και μας δόθηκε απλόχερα το θείο δώρο της ειρήνης, αφήσαμε να παρεισφρήσει

ο μισόκαλος με την καταστροφική του μανία και να μας εμπνεύσει με χίλιους δυο λόγους που τάχα έχουμε για να μισούμε ο ένας τον άλλο, είτε σε προσωπικό επίπεδο, είτε εθνικό, είτε θρησκευτικό. Τα πράγματα σκοτεινιάζουν περισσότερο, όταν θρησκευτικοί ταγοί εκτείνουν διδακτικά το δάκτυλο και δείχνουν αυτούς που πρέπει να μισούμε ή αυτούς από τους οποίους πρέπει «να φυλαγόμαστε». Φευ! Έχουμε φοβάμαι απομακρυνθεί τόσο πολύ από τη Φάτνη του τεχθέντος Κυρίου και δεν μπορούμε να ακούσουμε πια τον αγγελικό ύμνο που υμνεί την ειρήνη. Φτάνοντας στην τραγική αυτή διαπίστωση ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Ιάκωβος έλεγε: *«Αυτή λοιπόν η ειρήνη, μετά από δύο χιλιάδες χρόνια εξακολουθεί να είναι περιζήτηση».*

Η συνείδηση της εχθρότητας ήρθε και ρίζωσε για τα καλά στις καρδιές μας. *«Κυράδες, φιλόανθρωποι, παπάδες»* μας έμαθαν να τη δεχόμαστε ως φυσιολογική. Από εδώ χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια βρέθηκαν και οι διακαιολογίες, η μία μετά την άλλη, με τις οποίες χαρακτηρίσαμε το αγγελικό μήνυμα ως ιδανικό αλλά ανέφικτο. Φτάνοντας στην τρέχουσα πραγματικότητα, καταλήξαμε να βλέπουμε τις εχθροπραξίες των λαών εκεί που ο Χριστός γεννήθηκε, ως κάτι δεδομένο, ως γεγονός που βλέπουμε στις ειδήσεις βαριεστημένα, ενώ τρώμε βραδυνό. Μπορεί να ακούγεται κυνικό, ωστόσο θα ήταν εύλογο το ερώτημα: *«και τι μπορεί να γίνει;», «τι μπορώ να κάνω εγώ για να σταματήσω τους πολέμους και τις εχθρότητες στη γη;».*

Ας προσπαθήσουμε να δούμε τα πράγματα ρεαλιστικά, χωρίς να λείπει η ελπίδα και το θάρρος που πρέπει πάντα να διέπουν μία χριστιανική καρδιά. Ο υπογράφων το παρόν άρθρο διατηρεί μεγάλες αμφιβολίες ότι το κείμενο αυτό θα αναγνωσθεί από ηγέτες που κρίνουν το μέλλον της ανθρωπότητας και ως εκ τούτου δεν πρόκειται να διατυπώσει καμία πρόταση για την παγκόσμια ειρήνη. Εν τούτοις, αν η παγκόσμια ειρήνη είναι πέρα και πάνω από τις δυνατότητές μας, η ειρήνη στον κόσμο που μας περιβάλλει είναι και πρέπει να αποτελέσει καθήκον και ευθύνη μας συνάμα. Μπορεί η δυνατότητα παρέμβασης μας στη φλεγόμενη Μέση Ανατολή να είναι μηδαμινή, η δυνατότητά μας όμως να αποτελέσουμε παράδειγμα ειρήνης και συμφιλίωσης στη γειτονιά ή στο εργασιακό μας περιβάλλον είναι τεράστια.

Ο Γιάννης Ρίτσος μέσα από την ανεπιτήδευτη ανθρωπιά της ποίησής του είχε γράψει: *«Όποιος γλυτώνει από ένα δάκρυ έναν άνθρωπο, υψώνει ένα μέτρο το μπόι της ανθρωπότητας».* Ομοίως και ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης έλεγε δια στόματος του παπά-Φρακγούλη στο διήγημα του, *Στο Χριστό στο Κάστρο*: *« Όπου είναι μία μερική προαίρεσις καλή, κι έχει κανείς και χρέος να πληρώση, ας είναι και τόλμη ακόμα, και όπου πρόκειται να βοηθήση κανείς ανθρώπους, καθώς εδώ, εκεί ο Θεός έρχεται βοηθός και εναντίον του καιρού, και με χίλια εμπόδια. Εκεί ο Θεός συντρέχει και με ευκολίας πολλές και με θαύμα ακόμα, τι νομίζεις;*

»

Καταλήγοντας, θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι η ευδοκία του Θεού στους ανθρώπους προϋποθέτει την ειρήνη και πάντοτε έπεται αυτής. Δεν μπορούμε να έχουμε το ένα χωρίς το άλλο. Καθημερινά προσευχόμαστε προς το Θεό και Πατέρα μας να ευδοκήσει ώστε να γίνει το θέλημά Του «*ὡς ἐν οὐρανῷ καί ἐπί τῆς γῆς*». Ας είμαστε επομένως ειλικρινείς με τον εαυτό μας.

Προσωπικό και κοινωνικό μας καθήκον είναι να φέρουμε και να εγκαταστήσουμε επί γης την Ουράνια Βασιλεία, γύρω μας, στα λίγα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνουμε σ' αυτόν τον κόσμο. Ναι, η επί γης ειρήνη είναι εφικτή και εξαρτάται απόλυτα από εμάς. Ας είμαστε εμείς πρώτοι που θα δοξάσουμε το ουράνιο άγγελμα της ειρήνης, ας είμαστε εμείς που θα αναλάβουμε το χρέος να συντηρήσουμε κατά την προκοπή του ποιητού, τις φωλιές νερού μέσα στις φλόγες, ιδιαίτερα σε τούτους τους χαλεπούς και δυσοίωνους καιρούς που διάγουμε.

Χρόνια πολλά, Καλά και Ευλογημένα Χριστούγεννα!

† Ο Ατλάντας Αλέξιος